

Sygn. akt IV CSK 79/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa E. D. i L. D.
przeciwko P. [...] Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 września 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 8 maja 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Wnosząc skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 maja 2013 r., pozwany P. [...] Spółka Akcyjna w W. uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania istnieniem potrzeby wykładni art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. w zw. z art. 446 § 4 k.c., mających budzić poważne wątpliwości oraz wywoływać rozbieżności w orzecznictwie sądów, a ponadto występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego „wymagającego ustalenia, czy istnieje możliwość skutecznego dochodzenia roszczeń od zakładów ubezpieczeń z tytułu zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych przez najbliższych członków rodziny poszkodowanych wskutek nieszczęśliwych zdarzeń, które miały miejsce przed datą nowelizacji kodeksu cywilnego tj. przed 03 sierpnia 2008 r. skoro istniejące i obowiązujące wówczas przepisy nie przewidywały takiej możliwości. Czy przy braku pozytywnego przepisu prawnego, wprowadzającego odpowiedzialność za krzywdę wynikającą ze śmierci osoby bliskiej możliwe jest uwzględnienie powyżej opisanych roszczeń”.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez stronę odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, wskazane w kontekście powołanych w skardze przepisów prawa kwestie nie budzą obecnie poważnych wątpliwości ani nie wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów, nie mogą być także traktowane jako istotne zagadnienia prawne, które wymagałyby rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

W uchwałach z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10 (OSNC-ZD, nr B,

poz. 42) i z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11 (OSNC 2012, nr 1, poz. 10) Sąd Najwyższy orzekł, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę spowodowaną naruszeniem dobra osobistego w postaci szczególnej więzi rodzinnej łączącej ją ze zmarłym, także wtedy, gdy śmierć wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła przed dniem 3 sierpnia 2008 r.

O tym, czy obowiązek wypłaty zadośćuczynienia w związku ze śmiercią osoby bliskiej spoczywa na ubezpieczycielu w związku z objęciem sprawcy ochroną ubezpieczeniową wynikającą z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, Sąd Najwyższy wypowiedział się dwóch uchwałach, z dnia 7 listopada 2012 r., III CZP 67/12 (OSNC 2013, nr 4, poz. 45) i z dnia 20 grudnia 2012 r., III CZP 93/12 (OSNC 2013, nr 7-8, poz. 84), jednoznacznie stwierdzając, że regulacje prawne (w szczególności § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 r. w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów - Dz. U. Nr 26, poz. 310 ze zm. oraz art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) nie wyłączały z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c.

Istniejące poprzednio na tle powołanych przepisów wątpliwości zostały już precyzyjnie i jednoznacznie wyjaśnione w ustabilizowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego. Stanowisko Sądu Najwyższego zostało przyjęte jako miarodajne w orzecznictwie sądów powszechnych, a wskazane przez skarżącego jednostkowe orzeczenia, w których sąd powszechny wyraził inny pogląd, nie świadczą o istnieniu rozbieżności wymagającej kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego. Dał temu również wyraz Sąd Najwyższy w postanowieniu składu siedmiu sędziów z dnia 27 czerwca 2014 r., (III CZP 2/14, dotychczas niepublikowane), odmawiając podjęcia uchwały i udzielenia odpowiedzi na pytanie przedstawione przez Rzecznika Ubezpieczonych: „czy osobie najbliższej przysługuje z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów

mechanicznych zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę wynikającą z naruszenia jej dobra osobistego w postaci szczególnej więzi emocjonalnej przed dniem 3 sierpnia 2008 r.". Podstawę tego postanowienia stanowiło stwierdzenie braku rozbieżności w orzecznictwie i potrzeby rozstrzygania tych kwestii w kolejnym orzeczeniu Sądu Najwyższego.

Z omówionych względów nie ma podstaw do uznania, że w sprawie zachodzi potrzeba dokonania wykładni przepisów prawa, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. bądź występuje istotne zagadnienie prawne określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[aw]